

Commissie Ruimte
Wilhelminasingel 101
6001GS WEERT

Weert, 20 september 2016

Onderwerp : schriftelijke beantwoording toezegging 195, probleempunten bij
overvloed aan regenwater

Beste commissieleden,

In de vergadering van de commissie Ruimte van 15 juni 2016 heeft u gevraagd om schriftelijke informatie over de probleempunten in Weert naar aanleiding van de overvloed aan hemelwater. In deze brief geven wij u het antwoord op toezegging 195 van de commissie Ruimte. Tevens informeren wij u over de lopende activiteiten binnen de gemeente die gericht zijn op de effecten, vanwege de klimatologische veranderingen, op de riolering en waterhuishouding in Weert. Dit mede n.a.v. de informatieve commissie Ruimte d.d. 14 september 2016.

Probleempunten in Weert

Hoge temperaturen, hevige regenval en extreem droge periodes, de laatste jaren zijn veel weerrecords gebroken. Ook in juni 2016 hebben we ervaren dat de klimaatverandering zorgt voor zeer zware buien die veel overlast veroorzaken. Het weer dat de regio Weert in juni teisterde, was zéér extreem. In enkele uren tijd viel plaatselijk meer regen dan normaal in een hele maand en over heel juni ongeveer een derde van de normale jaarhoeveelheid. Op 2 juni is in korte tijd zoveel regen gevallen dat het rioolstelsel dit niet kon verwerken. Bovendien leidde de aanhoudende neerslag tot een verhoogde grondwaterspiegel. Daardoor ontstond een situatie waarin ook mindere buien later in de maand (de 23^e) tot overlast konden leiden. Op 2 juni is een behoorlijk aantal straten ondergelopen. Met name in de wijken Boshoven, Keent, Moesel, Graswinkel, Leuken en in het bungalowpark is er veel overlast ervaren. De probleempunten binnenstedelijk zijn met name de Kerkstraat, Tobbersdijk en de Korenbloemstraat. In het buitengebied is voornamelijk de waterafvoer in de omgeving van de Leukerbeek (m.n. Breijbaan) een probleem.

Verdere probleempunten zijn:

- Functioneren van de waterlichamen (gemeente en WPM).
- Inrichting van de waterbouwkundige voorzieningen (gemeente en WPM).
- Hoge waterstand in de waterschapssloten. Overstort van de riolering naar sloten was niet mogelijk. De werking was zelfs omgekeerd, het water vanuit de waterschapssloten stortte over in de riolering (Korenbloemstraat, Boshoven).
- Water en vochtproblematiek in kelders.
- Breijbaan 30, binnen het stroomgebied van de Leukerbeek, had te kampen met ondergelopen akkers. Dossier is inmiddels gedeeld met Waterschap Peel en Maasvallei.
- Nabij sportpark DESM, Kaaskampweg, is een lager gelegen perceel ondergelopen. Ook dit dossier is inmiddels gedeeld met het Waterschap.

Anticiperen in beleid en uitvoering

In de toekomst verwachten meteorologen dat de neerslagintensiteit, zoals in juni van dit jaar, zich vaker en intenser voor zal doen. Vandaar dat zowel in de lopende, als ook de thans voorliggende én de nog te maken beleidsplannen en uitvoeringstrajecten hier grote aandacht aan geschonken wordt. Het Waterketenplan, het Gemeentelijk Rioleringsplan, de natuur- en landschapsvisie en de stadsdeelvisies anticiperen op de klimaatadaptatie.

Activiteiten in Weert

Wateroverlast is een gezamenlijk probleem dat in samenwerking om een oplossing vraagt. De gemeente werkt hierin nauw samen met de omliggende gemeenten en het waterschap en Waterschapsbedrijf Limburg. Hier worden oplossingen bedacht in de gehele waterketen, van rioolkolk tot afvalwaterzuivering.

De gemeente Weert werkt op verschillende fronten aan de waterproblematiek. Momenteel vinden op verschillende niveaus activiteiten plaats om wateroverlast in de toekomst (zoveel mogelijk) te voorkomen.

Gemeentelijk niveau

- Inzet riooldeskundige om de directe waterproblematiek van de hevige regenval van juni 2016 te analyseren en op te lossen.
- De wateroverlast in de wijken Boshoven en Bungalowpark wordt projectmatig uitgewerkt om tot een toekomstbestendige oplossing te komen. Deze problematiek wordt integraal onderzocht ten opzichte van het functioneren van het aansluitende rioolstelsel van geheel Weert.
- Het ter besluitvorming voorliggende Gemeentelijk Riolerings Plan 2017-2021 (GRP) en Waterketenplan Limburgse Peelen 2017-2021, gericht op het reguliere rioolbeheer en op klimaatadaptatie (afkoppelbeleid). Het Waterketenplan is voor alle gemeenten van Limburgse Peelen uniform en integraal afgestemd om het lokale beleid verder in het GRP lokaal en individueel vorm te geven.
- Het ter besluitvorming voorliggende Beheerplan Waterlichamen. Dit beheerplan voor de waterhuishouding moet zorgen voor de borging van de capaciteit van het hemelwaterstelsel. De waterlichamen maken hier ook onderdeel van uit, zowel in stedelijk gebied als ook het buitengebied. Het maai- en baggerbeheer wordt in het voorliggende plan geïntensiveerd ten opzichte van het huidige niveau.
- Opstellen Basis Riolerings Plan (BRP) waarmee op een theoretische manier de (voor wateroverlast) gevoelige locaties in beeld worden gebracht. Met behulp van dit BRP en toetsing aan de praktijk worden verbetermaatregelen doorgevoerd. Opstelling van dit plan is voorzien aansluitend aan de vaststelling van het GRP/Waterketenplan.
- Optimaliseren gemaal voor een verbeterde doorstroming Houtstraatlossing.
- Aanleg gescheiden rioolstelsels voor vuilwater en hemelwater bij nieuwbouwplannen zoals Vrouwenhof en Laarveld.
- Industrierreinen bij nieuwe aanleg voorzien van grote hemelwaterbuffers.
- Inventarisatie foutaansluitingen op het drukriool in het buitengebied.
- Efficiency-slag ten aanzien van pompen en gemalen. Dit op het gebied van energiebesparing en een optimalisatie van het totale systeem.
- Bij de omvorming van het groenbeheer wordt onderzocht naar de mogelijkheden om versneld hemelwater af te koppelen naar om te vormen bermen en plantsoen.

Regionaal niveau

- Participeren binnen het project "Omgaan met klimaatsverandering (Code Oranje)", geïnitieerd door Waterschap Peel en Maasvallei met de deelnemende gemeenten n.a.v. wateroverlast van juni 2016. De bedoeling is om de knelpunten en mogelijke oplossingen in beeld te krijgen en om door samenwerking uitdrukking te

- geven aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid, ieder vanuit de eigen rol, voor het totale waterbeheersysteem.
- Participeren binnen het klimaatadaptieproject van de Provincie, Deltaplan Hoge Zandgronden (DHZ). Samen met Stichting ARK en partners als LLTB en partijen in de waterketen werkt de gemeente binnen dat kader het projectplan Eiland van Weert uit. In een quick scan wordt allereerst gezocht wordt naar projectmatige mogelijkheden om wateroverlast en hittestress in de toekomst te beperken. Zodra deze geconcretiseerd zijn zullen deze als investeringsplan worden uitgewerkt. Het betreft een pilot geïnitieerd vanuit de Provincie en heeft betrekking op de klimaatbestendigheid van de stedelijke omgeving en de directe omgeving. Uw raad zal hierover in het najaar uitvoerig via een raadsinformatiebrief van op de hoogte worden gesteld.
  - Het gebied Weert – Nederweert is door Provincie Limburg aangemerkt als PIO-gebied (Platteland In Ontwikkeling). Hiermee wordt het uitvoeringsprogramma van de provincie gekoppeld op de thema's water, landbouw, landschaps- en natuurontwikkeling en toerisme en recreatie. Binnen deze PIO-opgave zal het thema water een belangrijk thema vormen voor het buitengebied van weert en Nederweert vanuit provinciale en rijksmiddelen uit het Deltaprogramma voor Hoge Zandgronden (DHZ).

Stimuleringsregeling afkoppelen voor particulieren

Naast de gemeente kunnen ook inwoners en bedrijven bijdragen aan het beperken van de gevolgen van wateroverlast. Circa 50% van het totale verharde oppervlak is eigendom van de gemeente Weert. Het overige deel is eigendom van anderen (particulieren, bedrijven, stichtingen etc.).

Door het hemelwater af te koppelen van het riool wordt een belangrijke bijdrage in de oplossing gevonden. Het regenwater van het dak loopt dan door de regenpijp de eigen tuin in en komt niet meer in het riool terecht. De regenpijp kan ook worden aangesloten op een regenton of een infiltratievoorziening in de grond. Afkoppelen zorgt voor minder belasting van het gemengd rioolstelsel. Het effect op de grondwaterstand is beperkt.

In samenwerking met Waterschap Peel en Maasvallei wordt op dit moment gewerkt aan het opstellen en uitvoeren van een stimuleringsregeling afkoppelen voor particulieren in de jaren 2017 en 2018 (mogelijk tot en met 2020).

Lopende uitvoeringsprojecten

In het kader van het goed functioneren van het totale rioleringsstelsel zijn er momenteel een aantal projecten in voorbereiding of in uitvoering:

- Grootschalige vervanging (vernieuwing) riolering met daaraan gekoppeld een totale herinrichting van de openbare ruimte, raadsvoorstel 09 07 100, d.d. 9 juli 2009. Dit plan bestaat er uit om in de periode 2010-2032 de riolering te vervangen in de oostelijke helft van het kerkdorp Stramproy en de wijken Biest, Groenewoud, Heiligenbuurt, Keent, Moesel en Vrakker. Tijdens het vervangen van de riolering wordt de totale openbare ruimte heringericht. Daar waar mogelijk wordt op een doelmatige en effectieve manier afgekoppeld. De volgorde in de planning is een resultante van de totaliteit van afwegingen zowel op het vlak van riolering als op het vlak van het beheer van de openbare ruimte in ruime zin alsook op het vlak van verkeersmaatregelen
- Herinrichting van de Heiligenbuurt waarvan de uitvoering momenteel plaatsvindt. Dit betreft een project uit de voornoemde grootschalige vervanging (vernieuwing) riolering.
- Voorbereiding van de herinrichting Keent (fase 1). Uitvoering is voorzien van 2017/2018. Ook dit project komt voort uit voornoemde grootschalige vervanging.
- Vergroten groene waterberging (Koekoeksweg) met 17.000 m³. Tevens krijgt deze groene berging een natuurlijk zuiverende functie. De huidige berging heeft een

capaciteit voor de opvang van ca. 22.500 m³ hemelwater en het aangelegen bergbezinkbassin een capaciteit van 6.600 m³ rioolwater. Dit project wordt met subsidie van het Waterschap uitgevoerd.

- Slibverwijdering waterpartijen Molenakker ten einde de bergende capaciteit van de waterpartijen te optimaliseren. Uitvoering gaat plaatsvinden in het laatste kwartaal van 2016.

Uitgevoerde projecten

Om wateroverlast in de toekomst te beperken is er reeds de afgelopen jaren in projecten ingezet op het afkoppelen van verhard oppervlak. Een aantal recente voorbeelden hiervan zijn:

- Herinrichting Stramproy, westelijk deel (2012-2013).
- Herinrichting Stations- en Stadhuisomgeving (2013-2014).
- Aanleg regenwaterbuffer Sint Maartenslaan, 450 m³ (2015).

Om zorg te dragen voor een goed functionerend rioleringsstelsel worden er gedurende het gehele jaar onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd zoals het regulier onderhoud aan de kolken, het vegen van straten en het onderhouden van de bermen in het buitengebied. Van dit laatste wordt de onderhoudsintensiviteit opgevoerd bij vaststelling van het Beheerplan Waterlichamen 2017-2021.

Daarnaast worden de volgende onderhoudsactiviteiten georganiseerd aan het rioolstelsel zoals het periodiek reinigen en inspecteren van de riolering, het wortelfrezen van rioolbuizen, het uitvoeren van deelreparaties voor toekomstbestendig herstel van schade aan riolering en diverse kleinschalige schade herstellen.

Ik hoop u met deze informatie een volledig beeld te hebben gegeven van de wijze waaraan gewerkt wordt aan de problematiek van wateroverlast in Weert.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders,

Peet Dekker
hoofd afdeling Openbaar Gebied